

Sygn. akt II Ca 984/14

POSTANOWIENIE

Dnia 2 czerwca 2014 r.

Sąd Okręgowy w Krakowie Wydział II Cywilny-Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący:	SSO Joanna Ćwik- Bielińska (sprawozdawca)
Sędziowie:	SO Beata Kurdziel SO Izabella Stawicka

po rozpoznaniu w dniu 2 czerwca 2014 r. w Krakowie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z wniosku R.D.M. (...) Sp. z o.o. w K.

przy uczestnictwie E. Z., P. Z.

o wpis w księdze wieczystej

na skutek apelacji wnioskodawcy od postanowienia Sądu Rejonowego dla Krakowa – Podgórze w Krakowie 27 lutego 2014 r. sygnatura akt

(...)

postanawia:

1. zmienić zaskarżone postanowienie poprzez dokonanie w dziale IV księgi wieczystej nr (...) wpisu hipoteki przymusowej w sumie 400.000,00 złotych na rzecz wierzyciela R.D.M. (...) Sp. z o.o. z siedzibą w K., na podstawie nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym Sądu Okręgowego w Krakowie wydanym w dniu 9 września 2013r. do sygnatury akt IX GNc 1021/13;

2. zasądzić solidarnie od uczestników na rzecz wnioskodawcy kwotę 260

(dwieście sześćdziesiąt) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.

UZASADNIENIE

Wnioskodawca R.D.M. (...) Sp. z o.o. złożył wniosek o wpis w księdze wieczystej (...) hipoteki przymusowej do kwoty 400 000 zł w celu zabezpieczenia roszczeń stwierdzonych nakazem zapłaty w postępowaniu nakazowym z dnia 9 września 2013 r. wydanym przez Sąd Okręgowy w Krakowie Wydział X Gospodarczy w sprawie do sygn. akt IX GNc 1021/13. Podniósł, że kwota wynikająca z nakazu stosownie do art. 110¹ ustawy o księgach wieczystych i hipotece została podwyższona o 50%, wniosek dotyczy części zasądzonej ww. nakazem należności wraz z kosztami procesu, a pozostała część tak ustalonej kwoty hipoteki przymusowej objęta została wnioskami o wpis hipotek przymusowych w księgach (...) i (...). Jako podstawę prawną objęcia wnioskiem całej nieruchomości wskazał art. 743¹§ 1 kpc.

Postanowieniem z dnia 23 grudnia 2013 r. referendarz sądowy oddalił wniosek uznając, że skoro współwłaścicielami nieruchomości objętej księgą (...) są E. Z. i P. Z. na prawach wspólności ustawowej małżeńskiej, to do wpisu hipoteki potrzebny jest tytuł wykonawczy wystawiony na oboje małżonków.

W skardze na powyższe postanowienie wnioskodawca zarzucił naruszenie art. 743¹ § 1 kpc poprzez jego niezastosowanie. Wniósł o zmianę postanowienia i dokonanie wpisu zgodnie z wnioskiem.

Postanowieniem z dnia 27 lutego 2014 r. Sąd Rejonowy dla Krakowa-Podgórze w Krakowie IV Wydział Ksiąg Wieczystych oddalił wniosek. Swoją decyzję uzasadnił tym, że jeśli ustanowienie hipoteki przymusowej ma na celu ułatwienie przyszłego postępowania egzekucyjnego, to skutek ten może być osiągnięty tylko wtedy gdy wierzyciel dysponuje tytułem prawnym wymaganym do wszczęcia egzekucji, a co z kolei przemawia za przyjęciem, że podstawę prawną wpisu hipoteki przymusowej obciążającej nieruchomość stanowiącą przedmiot współwłasności objętej wspólnością majątkową małżeńską może stanowić jedynie tytuł wykonawczy wystawiony przeciwko obydwu małżonkom.

Apelację wniósł wnioskodawca zarzucając naruszenie:

- art.110 pkt 1 ustawy o księgach wieczystych i hipotece poprzez uznanie, że nakaz zapłaty wydany w postępowaniu nakazowym stanowiący tytuł zabezpieczenia nie może być podstawą wpisu hipoteki przymusowej;

-art. 743¹ § 1 kpc poprzez jego niezastosowanie;

- art. 626⁹ kpc poprzez uznanie, że brak jest podstaw do wpisu hipoteki przymusowej.

W oparciu o powyższe zarzuty domagał się zmiany postanowienia i dokonanie wpisu hipoteki zgodnie z wnioskiem ewentualnie wniósł o przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu, a także o zasądzenie kosztów postępowania.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja jest zasadna, co musiało skutkować zmianą zaskarżonego postanowienia.

Błędne jest twierdzenie Sądu Rejonowego, które legło u podstaw oddalenia wniosku o wpis, w myśl, którego podstawę wpisu hipoteki przymusowej na nieruchomości objętej małżeńską wspólnością majątkową może stanowić jedynie tytuł wykonawczy wystawiony przeciwko obydwu małżonkom. Podzielić natomiast należy pogląd apelującej zgodnie z którym przedłożony do wniosku o wpis nakaz zapłaty z dnia 9 września 2013 r. stanowi podstawę wpisu hipoteki przymusowej.

Stosownie do przepisu art.110 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o księgach wieczystych i hipotece (tekst jednolity Dz.U. z 2013 r., poz.707 z późn. zm., dalej ukwh) hipotekę przymusową można uzyskać między innymi na podstawie postanowienia sądu o udzieleniu zabezpieczenia. Zgodnie zaś z brzmieniem przepisu art. 492 § 1 kpc nakaz zapłaty z chwilą wydania stanowi tytuł zabezpieczenia, wykonalny bez nadawania mu klauzuli wykonalności. W obliczu powyżej zacytowanych przepisów przyjąć należy, że wydany na podstawie art. 492 kpc nieprawomocny nakaz zapłaty nie jest tytułem wykonawczym, o którym mowa w art. 109 ust.1 ukwh; został bowiem zrównany w skutkach prawnych z postanowieniem sądu o udzieleniu zabezpieczenia, z tą różnicą, że nie ma potrzeby nadawania mu zgodnie z art. 743 §1 klauzuli wykonalności jeżeli podlega wykonaniu w drodze egzekucji. Przedstawione stanowisko jest niekwestionowane w doktrynie i orzecznictwie (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 22 listopada 2013 r. III CSK 326/12 oraz J. Pisuliński „Hipoteka po nowelizacji. Komentarz”, Warszawa 2011 r.).

Podnieść należy, że skoro nakaz zapłaty jest zrównany w skutkach prawnych z postanowieniem sądu o udzieleniu zabezpieczenia, to do jego wykonania należy odnieść specyficzne regulacje prawne dotyczące tytułu zabezpieczenia wskazane w przepisach o postępowaniu zabezpieczającym. Wnioskodawca domagał się zabezpieczenia swoich

roszczeń wynikających z przedłożonego nakazu zapłaty wskazując jako sposób zabezpieczenia wpis hipoteki przymusowej na nieruchomości dłużniczki i jej męża. W tym miejscu podnieść należy, że złożenie wniosku o wpis hipoteki przymusowej na podstawie nieprawomocnego nakazu zapłaty spełnia wymagania określone w art. 492§ 2 kpc dotyczące wskazania sposobu zabezpieczenia, którym stosownie do art. 747 pkt 2 kpc, jest obciążenie nieruchomości hipoteką przymusową. Suma hipoteki mieści się w granicach wyznaczonych przepisem art.110¹ zdanie 2 ukwh (maksymalna suma hipoteki na dzień złożenia wniosku przed dokonaniem repartycji zabezpieczenia wynosiła 708 286,60 zł.). Mając natomiast na uwadze brzmienie przepisu art. 743¹ § 1- 4 kpc, który stanowi podstawę wykonania zarówno w drodze egzekucji jak i w inny odpowiedni sposób (jeśli postanowienie nie podlega wykonaniu w drodze egzekucji), postanowienia o udzieleniu zabezpieczenia wydanego przeciwko osobie pozostającej w związku małżeńskim, na mieniu wchodzącym w skład małżeńskiej wspólności majątkowej bez potrzeby nadawania klauzuli wykonalności czy też stwierdzenia wykonalności przeciwko małżonkowi obowiązanego, wskazać należy , że wniesiony w niniejszej sprawie wniosek podlegał uwzględnieniu poprzez dokonanie wpisu hipoteki przymusowej. Jak podniesiono w doktrynie powyższy przepis ma bowiem zastosowanie również przypadku obciążenia nieruchomości hipoteką przymusową (zob. A. Jakubecki, Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz. Warszawa 2014., Z. Woźniak i inni. Kodeks postępowania cywilnego. Postępowanie zabezpieczające i egzekucyjne. Komentarz. Warszawa 2012 r.). Zawiadamiając małżonka obowiązanego o wpisie hipoteki przymusowej sąd wieczystoksięgowy jednocześnie winien pouczyć go o możliwości wniesienia w terminie 2 tygodni od doręczenia zawiadomienia, na piśmie sprzeciwu do sądu wieczystoksięgowego. Przy czym wniesienie sprzeciwu nie wstrzymuje wykonania zabezpieczenia ani też nie ma wpływu na uprawomocnienie się orzeczenia o wpisie hipoteki. W przypadku skutecznie wniesionego sprzeciwu sąd wieczystoksięgowy jako wykonujący zabezpieczenie niezwłocznie zawiadamia uprawnionego, co powinno nastąpić poprzez doręczenie mu odpisu sprzeciwu. W takiej sytuacji uprawniony, pod rygorem upadku zabezpieczenia w zakresie jego wykonania na mieniu wchodzącym w skład majątku wspólnego, w terminie 2 tygodni od dnia doręczenia sprzeciwu winien wystąpić do sądu o nadanie klauzuli wykonalności przeciwko małżonkowi obowiązanego. Zaniechanie uprawnionego lub też prawomocnie oddalony wniosek o nadanie klauzuli wykonalności skutkuje upadkiem zabezpieczenia z mocy prawa w zakresie jego wykonania na mieniu wchodzącym w skład majątku wspólnego. Z kolei upadek zabezpieczenia umożliwia obowiązанemu, po uzyskaniu postanowienia o którym mowa w art.754¹ § 3 kpc , złożenie wniosku o wykreślenie hipoteki przymusowej z księgi wieczystej.

Mając powyższe Sąd Odwoławczy orzekł jak pkt 1. sentencji na podstawie art. 386§ 1 kpc w zw. z 13.§2 kpc. Wskazać należy, Sąd Odwoławczy miał podstawy do merytorycznej zmiany zaskarżonego postanowienia, a to z tego względu, że na dzień złożenia wniosku, sąd pierwszej instancji dysponował wszystkimi niezbędnymi dokumentami stanowiącymi podstawę wpisu.

O kosztach orzeczono na podstawie art. 520 § 3 kpc zasądając od uczestników na rzecz wnioskodawcy kwotę 260 zł, na która składa się opłata od apelacji w kwocie 200 zł oraz wynagrodzenie pełnomocnika będącego radcą prawnym ustalone na podstawie § 12 ust. 1 pkt 1 w zw. z § 7 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz.U. nr 163, poz. 1349 ze zm.).

Ref. SSR J. B.